

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

D. A. Tractatus De Privilegiis Ecclesiae

Zanchi, Lelio

Veronae, M. D. LXXXVI.

Quadragesimum Octauum Priuilegium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61627)

25 Treuga omnes sunt canonice, nam quod factum est rationabiliter canonicum est, etiam si esse in treuga conuentionali ab ea secedere non licet.

Quadragesimum Octauum Priuilegium.

ECCLIA gaudet hoc priuilegio, quòd si quis iniuriam alicui fecerit, si eam passus uoluerit reconciliari, sicut quæsitum qua pena ueniat coercendus. Responsum fuit, quòd ille qui iniuriam intulit, & noluerit iniuriato satisfacere, quòd dum insistit in hac peruersa opinione, acerrimis inedijs, usque quo iniuriatus satisfactionem recipiat affligatur, cap. si quis contristatus 90. distinct. Ratione peccati ita macerandus uenit, in eo tale iudicium datur cuius robur est, ut discordantes ad pacem reducantur 90. distinct. per totum, hoc enim officio iudex Ecclesiasticus fungitur, dicitur, quòd ad Papam incumbit reformare pacem, cap. nouit de iud. Nam rumpens pacem uenit contra præceptum charitatis, quia pax nihil aliud est, quàm charitas, & quòd tale officium cogendi partes ad pacem, vel concordiam exerceat iudex, tenet, Bar. in l. congruit. ff. de offic. præsid. & ibi distinguit, quòd aut discordia est, inter ciuitatem, & ciuitatem, & tunc superior debet interponere partes suas, in autem de mand. Principi in s. deinde Aut est inter priuatos, & tunc aut est causa criminalis, aut ciuilibus: primo casu iudex potest compellere ad pacem ratione publicæ utilitatis nam in ciuilibus dissentientibus sæpe Respublica læditur, l. si quis ingenuam. s. ff. de ca. Si vero causa est ciuilibus, tunc potest monere ad concordiam non autem compellere, ut nota. in l. i. s. & post operis. ff. de oper. nou. nunc. hoc uerum reputatur, nisi lis magno tempore durauerit, & ita fuisset intricata, quòd de facili extirpari non potest, nam tunc iudex potest compellere ad concordiam, licet non sit ciuilibus, cap. placuit 90. dist. si iudex ecclesiasticus potest compellere ad pacem, multo fortius ex causa potest cogere laicos ad treugam, de qua habetur in cap. i. de treug. & pac. quia principaliter hoc fit ob honorem Dei, ut homines liberius diuinis incumbant, cum in quinta feria debent homines cessare ab omni mala uoluntate propter reuerentiam assumptionis, quia illa die christus fecit cœnam Apostolis, capitu. porrò distinct. i. de consecratio. & distinct. 3. capitu. literis. In die Veneris fit propter reuerentiam passionis,

in die Sabbathi, quia discipuli latuerunt propter metum Iudaeorum, & quia corpus Christi latuit in sepulchro, † in die dominico quia omne insigne Deus illo die instituit, 75. distin. capit. quod die † qui igitur non seruat huiusmodi treugas mortaliter peccat cap. quod præcipitur 14. q. 1. & in cap. 2. de maior. & obediens. hoc patet, † quia qui transgreditur excommunicatur, & excommunicatio non fertur nisi pro mortali, vt in cap. nemo, & in capitu. nullus 11. q. 3. & animaduertendum, † quod ille qui est excommunicatus in uniuerso orbe habetur pro excommunicato, capit. curæ 11. q. 3. non clauditur excommunicatio in territorio in quo duntaxat lata fuit, quia quod officit animam, & corpus sequitur personam, 19 sicuti † infirmitas infirmum, cap. cito turpem. 1. q. 1. cap. ad reprehendendam de offi. ordin. † Qui igitur ad supra scripta agenda tepidus est, cum de iustitia exequenda tractatur deponitur à dignitate sua, 18. q. 2. cap. si quis Abbas hac ratione, † quia negligentia prælati est peccatum mortale, gl. in cap. ea quæ de offic. Archidiacono. gl. in cap. clericis de immunita. eccle. lib. 6. facit 44. dist. cap. si rector. † Nec propter timorem debet deserere, vel differre iustitiam, † quia iram Dei super se inuocat, qui magis timet hominem quàm Deum. † Vnde bonus Pastor debet animam suam ponere pro ouibus suis, vt habetur in Euangelio, & in ca. nisi cum pridem de renunc. sed pro intelligentia non est ignorandum, quod hic loquitur de treuga canonica de qua habetur. in ca. de treug. & pac. 25 in hac opinione resideo, † quod omnes treugæ sint canonicæ, nam quod factum est rationabili ratione canonicum est etiam si effemus in treuga conuentionali, nec ab ea recedendum dum non fuerit fundata contra bonos mores, toto tit. ff. & C. de pac.

S V M M A R I U M.

- 1 Tempore belli sunt aliqua personæ quibus conceditur saluus conductus eundi & redeundi.
- 2 Presbyteri, Monachi, cõuersi, Peregrini, mercatores rustici euntes, & redeuntes existentes in agricultura animalia quibus arant, & semina portant ad agrum, gaudent securitate.
- 3 Treuga homines & animalia gaudent.
- 4 Securitas data in eundo intelligitur data in redeundo.
- 5 Securitas data bannito, vt ad ciuitatem accedere valeat & redire an hoc privilegium videatur concessum pro vna uice tantum an pro pluribus vicibus vel in infinitum.
- 6 Responso debet adaptari petitioni.

- 7 Securitas concessa debet intelligi secundum concessionem non autem secundum petitionem.
- 8 Privilegium, vel indulgentia assumunt vires à concessione, & non à petitione.
- 9 Concessio, & petitio quando sunt ambae indeterminatè intelliguntur pro una vice tantum.
- 10 Violatoribus militiæ Christianæ communicatio Christiana eis denegatur, veniunt etiam puniendi violatores donec satisfecerint.

Quadragesimum Nonum Privilegium.

- H**ECLESTIA Alio privilegio gaudet licet tale privilegium de quo sum verba facturus male obseruetur. † Tempore belli sunt aliquæ personæ, quibus conceditur saluus conductus eundi, & redeundi, & ita gaudent securitate. Sunt † enim præsbiteri, Monachi, conuersi, Peregrini, Mercatores, rustici, euntes, & redeuntes, vel in agricultura existentes, & animalia quibus arant, & semina portant ad agrum, vt in capitu. 2. de treug. & pac. hic igitur cōsiderandum, † quod homines, & animalia treugis gaudent, † & etiā quod securitas data in eundo intelligitur data in redeundo. Nam ista duo communiter equiparātur in iure, vt in ca. magne in fi. de vot. & l. si cui. ff. ex quibus causa. maio. Sed hic occurrit quædam questio quotidiana, † quando securitas datur bannito, vt ad ciuitatem accedere valeat, & redire an hoc privilegium videatur concessum pro vna vice tantum, an pro pluribus vicibus, vel in infinitum? Bart. in l. 1. ff. ad leg. Iul. maie. distinguit, quod aut securitas fuit petita, & determinatè concessa, & tunc standum est determinationi, vt si fuisset dictum ad omne eius bene placitum accedat, argumento capi. scriptum 6. q. 3. aut fuit determinatè petita, & indeterminatè concessa, apposita conditione aliquorum dierum, si superior indeterminatè concessa tunc intelligitur concessa secundum petitionem dierum præfixorum. † Quia responsio debet adaptari petitioni, inst. de inutil. stipu. §. præterea cap. dilectos. §. cæterum de fid. inst. si petitio est indeterminata, & concessio determinata, † securitas debet intelligi concessa secundum concessionem non autem secundum petitionem. † Privilegium vel indulgentia assumunt vires à concessione, & non à petitione, prout sæpe facit Papa signando supplicationem, restringit petitionem,